

Ìwé Jóeli àti Ìjọ Adventist Ọjọ Keje ti Laodicea - Nọmbà Mètàlélògbòn

Jeff Pippenger

2026-01-29

Nọmbà Ọgbòn-dín-lógójì

Nínú àlá William Miller, “rúdurúdu” ní ibèrè, nígbà tí àwọn èniyàn bèrè sí í dá àwọn iyebiye náà láàmú, ni Miller ti kọkọ sàkójo àwọn iyebiye náà, ó sì ké pé, “E wá wo.” Kristi gégé bí ọkúnrin oníbúruùṣì erùpè, lò igbálẹ̀ láti fọ àwọn àwókù jáde, láti sàkójo àwọn iyebiye náà sínú àpótí tí ó tóbi púpọ̀ sí i, lẹyìn náà Ó sì pe Miller pé, “Wá wo.” Nígbà tí Kristi bèrè iṣẹ̀ igbálẹ̀ Rẹ̀, yàrá náà sọfo, nítorí Miller kòwé pé “ilẹ̀kùn kan sí, ọkúnrin kan sì wọ yàrá náà, nígbà náà ni gbogbo àwọn èniyàn fi ibe sile; òun náà sì, níwọn bí ó ti ní búruùṣì erùpè kan lówó, sí àwọn fèrèsé, ó sì bèrè sí í fọ erùpè àti àwókù kúrò nínú yàrá náà.”

Ọkúnrin-fẹ̀lẹ̀-erùkèrúdò wọ inú yàrá náà nígbà tí gbogbo àwọn èniyàn ti jáde kúrò nínú rẹ̀. Ní ọdún 2023, ọkúnrin-fẹ̀lẹ̀-erùkèrúdò wọ yàrá ọfo náà, nítorí iṣípò àwọn egbèrún m̀erínlélógójì [144,000] ni a ti fọ tán, a sì ti tú ká. Àwọn òtító tí Àwọn Tábilì Habakuku ti ọdún 2012 sojú fún ni a sin sínú àkópamọ̀ idòtí, yàrá náà sì di ọfo. Ọkúnrin-fẹ̀lẹ̀-erùkèrúdò ni Ẹni tí ó wá lẹyìn Johanu Oníbatisí, ẹni tí Johanu so pé ó ní àtẹ, àti pé Ọun yóò fi àtẹ náà fọ ilẹ̀ ipakà tirè mó pátápátá.

Èmi nítòótó n fi omi ṣe ìrìbomi fún yín sí ìrònúpìwàdà: ṣùgbòn ẹni tí n bọ lẹyìn mi lágbara ju mí lọ, ẹni tí èmi kò yẹ láti gbé bàtá rẹ: òun yóò fi Èmí Mímọ̀ àti iná ṣe ìrìbomi fún yín: afẹ́fẹ́ ifọka rẹ wá ní ọwọ̀ rẹ, yóò sì wẹ ilẹ̀ ipakà rẹ mó pátápátá, yóò sì kó àlikámà rẹ sínú àkà; ṣùgbòn yóò fi iná tí a kò lè pa sun iyàngbò run. Nígbà náà ni Jèsù ti Galilì wá sí Jordani sódò Johanu, kí a lè ṣe ìrìbomi fún un. Matteu 3:11–13.

Gálilì jẹ ààmì iyípadà ipòkíkí, àti ibi tí ó wá lórí Jódàni níbi tí Jesu wá láti ṣe ìrìbomi ni a n pè ní Betábàrà, itumọ̀ rẹ̀ sì ni “ìkojá ọkọ ọjú omi,” ó sì n samisi ibi tí Ísírẹ̀lì àtijọ̀ ti kojá wọ Ilẹ̀ Ìlérí. Nígbà tí a ṣe ìrìbomi fún Jesu, nígbà náà ni Ó di Jesu Kristi. Gálilì, Jódàni, Betábàrà àti bí Jesu ṣe di Kristi, gbogbo wọn n tẹnumọ̀ iyípadà igbà àkóso, èyí tí ilẹ̀kùn náà pèlú n sojú fún, ní pàtàkì fún àwọn ará Filadéfià tí a fi kọkọrọ̀ ilẹ̀kùn tí a sí tí a sì ti pa fún.

Sí ángẹ̀lì ìjọ̀ tí ó wá ní Filadelfia kòwé pé; Wònyí ni ohun tí ẹni mímọ̀ náà so, ẹni òtító náà, ẹni tí ó ní kọkọrọ̀ Dafidi, ẹni tí ó n sí, tí kò sì sí ẹni tí ó lè ti í; tí ó sì n ti, tí kò sì sí ẹni tí ó lè sí i; Mo mọ̀ iṣẹ̀ rẹ: kíyèsì i, mo ti gbé ilẹ̀kùn tí ó sí sílẹ̀ níwájú rẹ, kò sì sí ẹni tí ó lè ti í: nítorí pé o ní agbára diẹ, o sì pa ọ̀rọ̀ mi mó, iwọ kò sì sé ọ̀rúko mi. Ifihan 3:7, 8.

Nígbà tí Kristi “sí” “ilẹ̀kùn” náà, tí Ó sì “wọ inú yàrá náà,” yàrá náà jẹ “yàrá Rẹ̀,” nítorí Ó máa n fọ “ilẹ̀ Rẹ̀” mó pátápátá. Bí ó bá jẹ ilẹ̀ Rẹ̀, yàrá Rẹ̀ ni.

“Ní Kápánàumù ni Jèsù máa n gbé láàárín àkókò ìrìnàjò Rẹ̀ síhìn-ín-sìhìn, ó sì wá di mímọ̀ sí i gégé bí ‘ilú Tirẹ̀ gan-an.’ Ó wá ní etí Ọkun Gálilì, ó sì sún mó ààlà pètẹ̀lẹ̀ elẹ̀wà Gẹ̀nẹ̀sàrẹ̀tì, bí kò tilẹ̀ jẹ pé ó wá lórí rẹ̀ gan-an.” The Desire of Ages, 252.

Ó wọ inú yàrá Rẹ̀ láti kó alíkámà tirẹ̀ jọ, àti láti kó èpò jọ kí ó sì sun wọn. Ìyípadà ìṣàkóso àkókò tí Gálìlì, Jódàni, Bētisábàrà, ìribomi, àti ìṣipadà láti ọ̀dọ̀ Johanu sí ọ̀dọ̀ Jèsù dúró fún, bá ìṣipadà ijọ jagunjagun ti Laodísíà sí ijọ ajégun ti Filadelfià mu. Ó wọ inú yàrá Rẹ̀ ní oṣù Keje ọ̀dún 2023. Miller ti pa ojú rẹ̀ ní àárín ìṣekúṣe ti ojó 18 oṣù Keje, 2020, àti nígbà tí ó tún la ojú rẹ̀, yàrá nàà ti sọ́fó kúrò lówó èniyàn; ọ̀títọ̀ ni a sin sí abẹ̀ àṣìṣe, lẹ̀yìn nàà ọ̀kúnrin fẹ̀lẹ̀ erupẹ̀ nàà sí àwọn fẹ̀rèsẹ̀, ó sì bèrẹ̀ sí í gbá idọtí jáde.

“Eni tí afẹ̀ rẹ̀ wà ní ọ̀wọ̀ Rẹ̀, yóò sì fọ̀ ilẹ̀ ìpakà rẹ̀ mọ̀ tán pátápátá, yóò sì kó àlikámà rẹ̀ jọ sínú àká.’ Mátíù 3:12. Èyí jẹ́ ọ̀kan lára àwọn àkókò iwènùmọ̀. Nípa àwọn ọ̀rọ̀ ọ̀títọ̀, a n yà yàngbò kúrò lódò àlikámà. Nítorí pé wọn jẹ́ asán jù, tí wọn sì kún fún ọ̀dodo ara wọn jù láti gba ibáwí, tí wọn sì nífẹ́ ayé jù láti gba ìgbésí ayé ìrẹ̀lẹ̀, ọ̀pọ̀ èniyàn yí padà kúrò lódò Jèsù. Ọ̀pọ̀ èniyàn sì n ẹ̀ ohun kan nàà. A n dán àwọn ọ̀kan wò lónií gégé bí a ti dán àwọn ọ̀mọ-èyìn nàà wò nínú sínágògù ní Kápánáùmù. Nígbà tí a mú ọ̀títọ̀ dé inú ọ̀kan, wọn rí i pé ìgbésí ayé wọn kò bá ifẹ́ Ọ̀lọ̀run mu. Wọn rí àìní ìyípadà pátápátá nínú ara wọn; sùgbọ̀n wọn kò fẹ́ gbé ìṣẹ̀ tí ó kún fún ìsàkòó ara ẹ̀ni nàà dide. Nítorí nàà wọn bínú nígbà tí a bá sàfihàn ẹ̀ṣẹ̀ wọn. Wọn lọ kúrò ní ikùnsínú, gégé bí àwọn ọ̀mọ-èyìn nàà ti fi Jèsù sílẹ̀, ní fífọ̀rò ikùnrá, pé, ‘Ọ̀rọ̀ líle ni èyí; ta ni ó lè gbọ̀ ọ?’” The Desire of Ages, 392.

Ní ojó ikeyin ọ̀dún 2023, tí ó kan ojó àkókó ọ̀dún 2024, Kinnìùn ẹ̀yà Júdá bèrẹ̀ sí í tú ìfihàn ara Rẹ̀ sílẹ̀ ní ilọ́síwájú. Gégé bí ilàna idánwò ìgbésẹ̀ mọ̀ta ti itùtù Danieli orí kejilá, nígbà nàà yóò sì jẹ́ pé idánwò mọ̀ta wà, tí a sojú fún gégé bí “a wẹ̀ wọn mọ̀, a sọ̀ wọn di funfun, a sì dán wọn wò.”

Ó sì wí pé, Maa lọ ní ọ̀nà rẹ̀, Dániẹ̀lì: nítorí a ti pa àwọn ọ̀rọ̀ nàà mọ̀, a sì ti fi èdidi di wọn títi di àkókò ọ̀pin. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ni a ó wènù mọ̀, a ó sì sọ̀ wọn di funfun, a ó sì dán wọn wò; sùgbọ̀n àwọn èniyàn búburú yóò máa hùwà búburú: kò sì sí ẹ̀ni kankan lára àwọn èniyàn búburú tí yóò lóye; sùgbọ̀n àwọn ọ̀lọ̀gbọ̀n yóò lóye. Dániẹ̀lì 12:9, 10.

Ángẹ̀lì àkókó n sàpepẹ̀ iwènùmọ̀; bí ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ tí a ti dá lẹ̀bi ẹ̀ n fi ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ lé ẹ̀bọ̀ nàà lóri ní àgbàlá, níbi tí a ti dá a láre nípa ẹ̀jẹ̀.

Lẹ̀yìn nàà ni a mú ẹ̀jẹ̀ nàà wọ̀ ibi mímọ̀, níbi tí a ti fi ilàna isòdimímọ̀ hàn gégé bí a ti sọ̀ ọ̀ di funfun nípasẹ̀ ifòwèsìn ẹ̀jẹ̀ láti àgbàlá. A sì fi ọ̀dodo hàn níbẹ̀ nínú àwọn tí n sẹ̀gun nípa ẹ̀jẹ̀ àti ọ̀rọ̀ ẹ̀rì wọn.

Lẹ̀yìn nàà ni wọn a dán wọn wò, àti ní àwọn ojó ikeyin a ó sì rí i pé wọn dára jù gbogbo àwọn ọ̀lọ̀gbọ̀n yòókú ní Babeli lọ ní ilópo mẹ̀wàá. Idánwò kẹ̀ta ni ibi tí a ti yin wọn lógo nínú Ibi Mímọ̀ Jùlọ̀, tí a sì fi yà wọn sọtò kúrò lódò ẹ̀ka keji ti àwọn tí n jẹ̀wọ̀ ara wọn gégé bí ọ̀lọ̀gbọ̀n. Idánwò kẹ̀ta nàà ni ọ̀fin Ojọ̀ Àikú, idánwò àkókó sì ni ipẹ̀ ángẹ̀lì àkókó láti padà sí àwọn ipilẹ̀, nítorí pé ní ìgbésẹ̀ tí ó tẹ̀lẹ̀ e ni a kọ̀ tẹ̀npilì nàà sílẹ̀. Ìgbésẹ̀ tí ó tẹ̀lẹ̀ e nàà ni ìhìn iyapa ti ángẹ̀lì keji, èyí tí idánwò àfihàn-gbangba ti ángẹ̀lì kẹ̀ta sì n tẹ̀lẹ̀.

Ní ọ̀dún 2023, angẹ̀lì àkókó dé gégé bí Ó ti ẹ̀ ní August 11, 1840, nígbà tí ó sọ̀kalẹ̀ wá pẹ̀lú iránṣẹ̀ Islam ti ègbé keji. Ó sọ̀kalẹ̀ wá gégé bí Ó ti ẹ̀ ní 9/11, pẹ̀lú iránṣẹ̀ Islam ti ègbé kẹ̀ta, àti ipẹ̀ láti padà sí àwọn ọ̀nà àtíjọ̀. Àwọn ipilẹ̀ itàn Millerite ni a gbé kalẹ̀ nígbà tí iránṣẹ̀ ègbé keji ẹ̀ ní August 11, 1840. Angẹ̀lì Ìfihàn orí kẹ̀wàá nígbà nàà sọ̀kalẹ̀, báyii ni ó sì ẹ̀ àfihàn tẹ̀lẹ̀ isọ̀kalẹ̀ angẹ̀lì Ìfihàn orí kẹ̀tálá àti idé ègbé kẹ̀ta.

Josiah Litch ni àwòrán ìtàn tí a so mó ipilẹ̀ tí a fi lélé ní August 11, 1840. Orúkọ náà “Josiah” túmọ̀ sí “ipilẹ̀ Olórùn,” àti Oba Josiah nínú ìtàn mímọ̀ dúró fún àtúnṣe Josiah, èyí tí ó ní ìṣàwàrí ègún Mose nínú rẹ̀, tí a ti sin mó inú àwókù nínú ibùsùn mímọ̀, gégé bí a ṣe sin àwọn iyebíye Miller sínú yàrá náà.

Oba Josiah kú ní Megiddo, èyí tí í ṣe Armageddon nínú Ifihàn orí kẹ̀rindínlógún. Ìmúḍòtún Josiah jẹ̀ ìmúṣe àsoṭelẹ̀ tí wòlì aláìgbòràn náà gbé kalẹ̀, nígbà tí Jeroboamu gbé àwọn pepe méjì kalẹ̀ ní Beteli àti Dani. Wòlì aláìgbòràn náà kú lááárín kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ àti kinniún. A ti soṭelẹ̀ nípa Oba Josiah sáájú, pẹ̀lú orúkọ rẹ̀ gan-an, àti pé ìmúḍòtún rẹ̀ jẹ̀ apá kan nínú àsoṭelẹ̀ náà, èyí tí ó tún ní pé Oba Josiah tí yóò wá ní ojọ̀ iwájú yóò wó pepe náà lulẹ̀ gan-an, níbi tí wòlì aláìgbòràn náà ti dojú kọ oba búburú Jeroboamu.

Josiah túmọ̀ sí ipilẹ̀ Olórùn, oba Josiah sì mú àsoṭelẹ̀ tí a fi lé ní nṅkan bí ọ̀dún 340 sáájú ijọba rẹ̀ ṣe. Ó ṣe asáájú nínú ijinde àti àtúnṣe kan tí ó parí níbi pepe náà níbi tí wòlì láti Juda ti dojú kọ oba Jeroboam. Nígbà tí ó dé ibẹ̀, Josiah fọ̀ pepe náà lulẹ̀, gégé bí àsoṭelẹ̀ náà ti so pé yóò ṣe. Àwọn pepe méjèjì wònyen ti Jeroboam jẹ̀ àfàwòṣe èké tí a dá pẹ̀lú ète sí Tẹ̀npìlì tí ó wà ní Jerusalemu, títi kan bí Jeroboam ṣe fi àwọn ojọ̀ àjoyọ̀ èké kalẹ̀. Ní sísẹ̀ bẹ̀, kí í ṣe ohun miiran bí kò ṣe ohun tí Aaroni ṣe pẹ̀lú ọ̀mọ̀ málúú wúrà náà. Ìṣòtẹ̀ Aaroni wà ní ipilẹ̀ ìtàn mímọ̀ Ísírẹ̀lì àtijọ̀. Ó ṣelẹ̀ nígbà tí Mose n gba Òfin, èyí tí í ṣe ipilẹ̀ ijọba Olórùn.

Ìṣòtẹ̀ Ááronù jẹ̀ ìṣòtẹ̀ ipilẹ̀, a sì tún un ṣe nígbà tí Jèróbóámù dá àwọn èyà mewaá ti àrìwá sílẹ̀ gégé bí Ísírẹ̀lì. Mósè bá Ááronù wí ní ibáwí, Mósè sì ni afà, tàbí ipilẹ̀ ní ibátan pẹ̀lú Kírísítì, eni tí í ṣe òmégà. Ááronù àti Mósè dúró fún egbé méjì nínú ìṣòtẹ̀ ipilẹ̀ náà, egbé kẹta sì ni àwọn akíkanjú tí wọn dúró ti Mósè—àwọn ọ̀mọ̀ Léfi. Oba Jèróbóámù àti wòlì láti Júdá ni àwọn egbé méjì nínú ìṣòtẹ̀ ipilẹ̀ ti ijọba àrìwá, leṅkan sí i, àwọn ọ̀mọ̀ Léfi sì ni àwọn akíkanjú náà.

Ní ibẹ̀rẹ̀ ìṣòtẹ̀ ipilẹ̀ Jeroboamu, wòlì láti Júdá bá a wí ní ègàn, ó sì soṭelẹ̀ nípa oba kan tí a ó pe orúkọ rẹ̀ ní “ipilẹ̀ Olórùn”—Jòsáyà. Ìmúṣe àtúnṣe tí a ti soṭelẹ̀ rẹ̀ ní èyí pẹ̀lú pé nígbà tí Jòsáyà bèrẹ̀ ijinde àti àtúnṣe rẹ̀, a ṣàwàrí ègún Mósè, àti pé kíkà àwọn ọ̀rọ̀ mímọ̀ Mósè fún agbára sí ijinde àti àtúnṣe kan tí ó ti bèrẹ̀ tẹ̀lẹ̀. Jòsáyà, ní kedere gégé bí ààmì àsoṭelẹ̀, dúró fún ijinde àti àtúnṣe kan tí a fún ní agbára nígbà tí a bá ṣàwàrí àsoṭelẹ̀ kan láti inú àwọn ikòwé Mósè.

Ìṣòtẹ̀ ipilẹ̀ nínú ìtàn oba Jeroboamu ni a sáfihàn nípasẹ̀ oba Israẹ̀lì, àti pẹ̀lú nípasẹ̀ wòlì láti Júdá tí a rán pẹ̀lú ikéde àtòrunwá sí i lòdì sí ìṣòtẹ̀ ipilẹ̀ Jeroboamu, àti pẹ̀lú itónisónà fún wòlì náà tó n fi hàn ipa ọ̀nà tí yóò yàgò fún nígbà tí yóò padà sí Júdá. Wòlì láti Júdá kọ̀ ibẹ̀bẹ̀ Jeroboamu pé kí ó dúró, sùgbón léyin náà ó gba ipè wòlì èké ti Bẹ̀teli, ó sì fi èdidi mú ayánmọ̀ rẹ̀. Wòlì aláìgbòràn náà yóò kú lááárín kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ àti kinniún, léyin náà a ó sì sin ín sínú iboji wòlì èké náà.

Ní ojọ̀ kẹ̀rinlá oṣù Kejo, ọ̀dún 1840, àsoṭelẹ̀ iyonu kejì ṣe, a sì fi ipilẹ̀ Adventism lélé. Josiah Litch gbé àsoṭelẹ̀ náà kalẹ̀ ní ọ̀dún 1838, léyin náà ojọ̀ mewaá kí ojọ̀ kẹ̀rinlá oṣù Kejo, ọ̀dún 1840, ó tún ṣírò rẹ̀ ṣe dáadàa, ó sì so tẹ̀lẹ̀ ojọ̀ kẹ̀rinlá oṣù Kejo, ọ̀dún 1840, gégé bí ojọ̀ tí agbára olá-ínlá Ottoman yóò dọ́pin, gégé bí ìmúṣe àsoṭelẹ̀ Islam ti iyonu kejì.

Oba Josiah sàpẹ̀rẹ̀ ijinde àti àtúnṣe ikeyin, nítorí gbogbo wòlì sọ̀rò ní tààrà síi nípa ojọ̀ ikeyin ju ojọ̀ kankan tí ó sáájú lọ. Oba Josiah sàpẹ̀rẹ̀ ijinde àti àtúnṣe ikeyin, a sì ti gbé àtúnṣe náà kalẹ̀ nínú

Bíbélì nípa àṣòtẹ̀lẹ̀ kan. Ìwé Joeli fi ijinde àti àtúnṣe ikeyin tí ó ṣẹ̀lẹ̀ láàárín àwọn tí yòò jẹ́ egbèrún m̀erínlélógójì àti òkẹ́ m̀erín hàn. Ijinde Josiah ní igbésẹ̀ méjì; ó bèrẹ̀, lẹ̀yìn nàà a tú àṣòtẹ̀lẹ̀ kan sílẹ̀ tí ó fi agbára kún iṣẹ́ nàà. Àwọn igbésẹ̀ méjì nàà ni òjò àkókó àti òjò ikeyin, gégé bí a ti gbé e kalẹ̀ nínú iwé Joeli, tí a sì mú ṣe ní àwọn iwé Iṣe Àwọn Àpòsítélì, lẹ̀yìn nàà a tún mú un ṣe nínú itàn àwọn Millerite.

Láti inú àwọn iṣòtẹ̀ ipilẹ̀ ti Áarónì, ọ̀ba Jeroboamu àti wòlì láti Júdá sí ọ̀ba Josáyà, àti lẹ̀yìn nàà sí Josiah Litch, ó mọ̀ ilà ẹ̀rì kan nípa idánwò ipilẹ̀. Idánwò ipilẹ̀ ni idánwò àkókó, èyí tí idánwò tẹ̀npilì n tẹ̀ lé nígbà tí a bá gbé òkúta iparí kalẹ̀. Lẹ̀yìn èyí ni idánwò kẹta, idánwò litmus, dé.

Láti ọ̀dọ̀ ọ̀mọ̀ màlúù wúrà, tí tí dé àwọn pẹ̀pẹ̀ Jeroboamu ní Bẹ̀tẹ̀lì àti Dani, sí ọ̀ba Josiah, tí tí dé Josiah Litch, n sàfihàn àtẹ̀lẹ̀ àwọn igbésẹ̀ àṣòtẹ̀lẹ̀ kan tí n darí lọ sí idánwò ipilẹ̀ ti 9/11. Nígbà tí àwọn ilé nílá New York wó lulẹ̀ ní 9/11, àṣòtẹ̀lẹ̀ kan ti idààmú kẹta ṣe idánimò idánwò nàà gégé bí ipè kan fún ipadà sí àwọn ọ̀nà ipilẹ̀ àtíjọ̀, nítorí pé afiwéra August 11, 1840 àti 9/11 lè farahàn sí ojú ẹ̀nikẹ̀ni nínú àwọn Adventist Ojọ̀ Keje ti Laodicea tí ó bá yàn láti rí i. Ìkópa Al Qaeda nínú 9/11 ni a sàbà máa fi sínú ibeèrè ní àwọn ojọ̀ wònyí ti àwọn imò ètò iditẹ̀ tí, ní gbogbogbòò, jẹ́ òtítító, sùgbón Al Qaeda tùmò sí “ipilẹ̀,” wón sì bèrẹ̀ gégé bí ètò kan ní ọ̀dún kan sáájú àsikò ọ̀pin ní 1989, ní tòótó ní August 11, 1988.

Bí a kò bá sàkíyèsì àwọn kíkún-kíkún wònyí nípa àpẹ̀rẹ̀ àṣòtẹ̀lẹ̀ ti àwọn ipilẹ̀, púpọ̀ ni a máa pàdánù. Ní 9/11 ni wón fi àwọn ipilẹ̀ lélé nínú igbésẹ̀ àkókó. Ní igbésẹ̀ kejì, a parí tẹ̀npilì nàà bí a ti gbé òkúta iparí sí ipò rẹ̀. Igbésẹ̀ kẹta ni ilẹ̀kún tí a ti pa ti òfin Ojọ̀ Àikú. Láti 9/11 tí tí dé òfin Ojọ̀ Àikú, iránsẹ́ nàà ni a fi pàtàkì tọ̀ sí àwọn Adventist Ojọ̀ Keje ti Laodicea, nítorí idájọ̀ bèrẹ̀ ní ilé Ọ̀lórùn, ó sì parí fún ilé Ọ̀lórùn ní òfin Ojọ̀ Àikú. Ní ibẹ̀ àti nígbà nàà ni a kojá Laodicean Seventh-day Adventism lọ; gégé bí a ti kojá àwọn Pùròtẹ̀sítàntì lọ nínú itàn àwọn Millerite, àti àwọn Júù nínú itàn Kristi, àti gégé bí a ti kojá àwọn tí ó kú ní ọ̀dún méjìdínlógójì nínú itàn Mose lọ.

Ègbé kẹta ti 9/11 ni a fi ègbé kejì ti August 11, 1840 ṣe àpẹ̀rẹ̀, àti pé ní ipele yẹn, kẹkẹ̀ àmì méjèjì ni a sàfihàn nípasẹ̀ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀, àmì àkókó ti Íslámù nínú àṣòtẹ̀lẹ̀ Bíbélì. Òfin Ojọ̀ Àikú ni àmì ẹ̀ranko nàà, àti pé ẹ̀ranko nàà ni a sàbà máa n sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ gégé bí kinnìún, báyi ni ó ṣe n ṣe àfowókọ̀ Kinnìún yà Júdá. Òfin Ojọ̀ Àikú ni kinnìún nàà, wòlì aláìgbòràn láti Júdá sì kú láàárín kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ àti kinnìún, a sì sin ín sínú iboji kan nàà pẹ̀lú wòlì èké ti Bẹ̀tẹ̀lì. Ó kú nínú àkókò àṣòtẹ̀lẹ̀ láti 9/11 tí tí dé òfin Ojọ̀ Àikú, èyí tí í ṣe àkókò àṣòtẹ̀lẹ̀ láti kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ tí tí dé kinnìún. Àkókò idánwò nàà ni iboji wòlì èké ti Bẹ̀tẹ̀lì, ẹ̀ni tí ó jẹ́ kí a sin wòlì aláìgbòràn láti Júdá sínú iboji tirẹ̀ gan-an.

Ijọ̀ba Jeroboamu, tí a ṣe àfihàn rẹ̀ gégé bí àròfowókọ̀ ijọ̀ba Juda, níbi tí Jerúsálẹ̀mù àti tẹ̀npilì wà, dúró fún àwọn Pùròtẹ̀sítàntì nínú itàn Míléráítì, tí kì í ṣe àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lórùn mọ̀. Wón pàdánù idámò májẹ̀mù wón láàárín August 11, 1840 àti ilẹ̀kún tí a ti pa ní October 22, 1844. Itàn nàà báa mu pẹ̀lú 9/11 tí tí dé òfin Ojọ̀ Àikú, àti nítorí èyí ni a fi sin wòlì aláìgbòràn ti Juda sínú iboji kan nàà pẹ̀lú àwọn Pùròtẹ̀sítàntì apẹ̀yindà, tí wòlì èké ti Bẹ̀tẹ̀lì dúró fún.

Ní iwòye àpapọ̀, Ọ̀ba Josiah jẹ́ ọ̀ba rere, sùgbón ó kú ní Megiddo, èyí tí ó jẹ́ ilò tó hàn gbangba àti tó tààrà sí Armagedoni. Ó sìnà nípa kọ̀ láti gba ikilọ̀ Necho. Necho, ọ̀ba Ejibiti, àti nítorí nàà ọ̀ba guúsù, wà lójú ọ̀nà rẹ̀ láti lọ jagun sí Babiloni, ọ̀ba àríwá. Josiah sàpẹ̀rẹ̀ àwọn ará Júdá tí wón kú ní Armagedoni, nítorí wón kọ̀ ikilọ̀ nípa ogun ọ̀ba guúsù àti ọ̀ba àríwá nínú Dáníẹ̀lì 11:40–45. Ìhìn

isẹ náà di ipilẹ ní 9/11.

Ìdánwò àkókó ni ipẹ àngẹli àkókó láti padà sí àwọn ipilẹ.

Ìdánwò keji ni ipẹ àngẹli keji láti ya ara ẹni sọtò kí a sì parí tẹnpilì náà.

Ìdánwò kẹta ni idánwò pátó ti àngẹli kẹta nípa èdidì tàbí ààmì náà.

Ìdánwò àkókó jẹ idánwò lóri àwọn ipilẹ, àti ní ọdún 2024, ní afojúsùn idá ààbò àwọn tí wọn ní ibásepò pèlú àwọn ipadé Sabbath lóri zoom kúrò nítorí àrìyànjiyàn ẹkọ igbàgbọ kan soṣo tí a sojú lóri àtẹ 1843. Àrìyànjiyàn náà jẹ nípa àmì tí n fí iran àwọn èniyàn Olórún hàn ní àwọn ojò ikéyìn múlẹ. Àrìyànjiyàn Millerite ní àwọn Protestanti tí wọn n sọ pé Antiochus Epiphanes, tàbí Islam, ni agbára tí n gbé ara rẹ ga, tí ó sì ṣubú, láti fí iran náà múlẹ nínú ẹsẹ kẹrinlá Danieli mọkànlá.

Ní àkókò wònyẹn ni ọpọ èniyàn yòò dide sí ọba guúsù; àwọn ọlọṣà láàárín àwọn èniyàn rẹ yòò sì gbé ara wọn ga láti mú iran náà sẹ; ṣùgbón wọn yòò ṣubú. Dániẹli 11:14.

Ṣé Ìsílámù tàbí Antiochus Epiphanes ni àwọn ọlọṣà èniyàn rẹ, tàbí Róòmù ni, gégé bí Miller ti dá wọn mọ. Miller ti lóye pé àwọn agbára apanirun ti ibòrìṣà àti ti ẹsìn pòòpù ni àwọn méjèjì jẹ agbára náà tí ó gbé ara wọn ga, tí wọn ṣubú, àti tí wọn jẹ àwọn ọlọṣà àwọn èniyàn Olórún. A ti ṣàfihàn àrìyànjiyàn náà lóri àtẹ náà tí “ọwọ Olórún ni ó darí, tí a kò sì gbòdò yí padà,” ó sì jẹ àfihàn kan soṣo lóri èyíkéyìi nínú àwọn tábilì Habakkuk tí ó dá iṣẹlẹ kan mọ tí kò ní itọkasí tààrà nínú Ọrò àsọtélẹ. Itọkasí tí ó wà lóri àtẹ náà ni láti fí àrìyànjiyàn ipilẹ yẹn hàn gégé bí àmì agbára iyapa ti Ọrò àsọtélẹ Olórún.

Ní ọdún 2024, tó fí mọ àádọta nínú ọgórún-ún àwọn ọmọ ẹgbẹ Zoom náà fí ibẹ sílẹ nítorí ọye èké pé Orilẹ-Èdè Amẹrikà ni ó fí iran náà lélé, kì í ṣe Róòmù, gégé bí àwọn Millerite ti dáàbò bọ ó ní ọnà tó yẹ gan-an.

Ìwènùmọ tí ó bèrè ní ọdún 2023, bèrè nígbà tí Kristi wọ inú yàrá náà pèlú afẹfẹrẹ rẹ, afẹfẹrẹ náà sì ni ọrò otítọ rẹ. Nígbà tí Ó wọ inú yàrá rẹ, ó sófo láisi èniyàn, nítorí náà Ó gbé ohùn kan dide ní aginjù láti pèsè ọnà Olúwa sílẹ. Ohùn náà ni láti pèsè ọnà fún Ọjísẹ Májẹmú náà láti wá sí tẹnpilì rẹ lójiji; tẹnpilì rẹ ti ẹgbèrún kan ó lé mẹrinlélógóji.

Léyìn náà, ní ọdún 2024, idánwò àkókó wáyé, idánwò àwọn ipilẹ, idánwò ẹni tí ó n fí iran náà múlẹ—iran náà tí ó fí ààmì di èyí tí ó sẹkù. Iran inú tí ó fí ààmì di èyí tí ó sẹkù ni iran Kristi nínú orí kẹwàá, iran ọde sì ni iran tí a fí idásílẹ múlẹ láti ọwọ aṣodi-sí-Kristi, aṣodi-sí-Kristi náà sì ni Róòmù. Iran inú ti Kristi àti iran ọde ti aṣodi-sí-Kristi. Ifidi-lẹ jẹ imúlélẹ nínú otítọ, nípa ti ẹmí àti nípa ti ọgbón; iran inú ti orí kẹwàá sì jẹ ti ẹmí, iran ọde ti orí kọkànlá sì jẹ ti ọgbón. Imọ àti irírí tí ó bá a mu ti àwọn iran méjèjì ni ilànà pàtáki tí a bèèrè fún ẹnikẹni tí yòò jẹ ẹni tí a fí ààmì di, gégé bí Dániẹli ti sojú nínú ẹsẹ àkókó ti Dániẹli orí kẹwàá.

Ní ọdún kẹta ti Kúrùsì ọba Pèrisiá, a fí ọrò kan hàn fún Dániẹli, ẹni tí a n pè ní Bělítisásari; ọrò náà sì jẹ otítọ, ṣùgbón àkókò tí a yàn náà gùn: ó sì lóye ọrò náà, ó sì ní imọ nípa iran náà. Daniel 10:1.

Ìdánwò àkòkò ti àwọn ipilẹ̀ nàà jẹ́ lórí eṣẹ̀ kẹrínlá ti Dániẹ̀lì mọ̀kànlá, ó sì jẹ́ afiwéra pẹ̀lú idánwò ipilẹ̀ kan nàà ti àwọn Millerites, àti pé idánwò nàà nikan ni àríyànjiyàn láti inú itàn àwọn Millerites tí a sojú rẹ̀ lórí tábilì tí a pa á láṣẹ̀ fún oluṣọ̀ Hábákùkù láti kọ, kí ó sì mú un hàn gbangba. Ìdánwò ipilẹ̀ ti 2024 ni isàlẹ̀ angeli àkòkò, gégé bí a ti sojú rẹ̀ ní August 11, 1840, 1888 àti 9/11.

Ángẹ̀lì yẹn sì ti sòkalẹ̀ pẹ̀lú gégé bí Míkẹ̀lì, nítorí Míkẹ̀lì ni ẹnì tí ó jí Mòsè dide, ẹnì tí a jí dide pẹ̀lú Élijà ní ojọ̀ ikeyin ọ̀dún 2023. Àjínde nàà ni Ìsíkiẹ̀lì sàpẹ̀rẹ̀ gégé bí ohun tí a ṣe nípasẹ̀ àsoṭẹ̀lẹ̀ ti ẹ̀fúùfú mẹ̀rin, èyí tí Sister White pè ní ẹ̀ṣin oníbinú tí a dájọ̀ dúró, èyí tí í ṣe Islam ti August 11, 1840 àti 9/11. Ìdánwò alpha ni idánwò ipilẹ̀ ti iran ọ̀de. Ìdánwò omega yòò jẹ́ iran abẹ̀nú ti òkúta iparí.

Kí ló dé tí alpha àti omega kan yòò wà tí àdánwò kẹ̀ta yòò sì tẹ̀ lé e? Èyí gan-an ni ọ̀ràn tí mo n tọ̀ka sí. Iran àdánwò ọ̀de alpha ti ọ̀dún 2024 ni àkòkò nínú àdánwò mẹ̀ta. Àdánwò ipilẹ̀ yẹn gbọ̀dọ̀ jẹ́ kọ́já kí a lè kọ́pa nínú àdánwò omega iparí. Àwọn àdánwò méjèjì wọ̀nyí ní iwà àsoṭẹ̀lẹ̀ tí ó yàtò sí ti àdánwò kẹ̀ta. Àdánwò kẹ̀ta jẹ́ àdánwò litmus kan tí ó fihàn bóyá oludíje nàà ti kọ́já àwọn igbésẹ̀ méjì tó sáájú ní tòótó.

Ìdánwò àkòkò ni ipilẹ̀, idánwò kejì sì ni tẹ̀npilì tí a parí. A fi ipilẹ̀ tẹ̀npilì nàà lélẹ̀ ní àkòkò itàn àṣẹ̀ àkòkò láti jáde kúrò ní Bábílónì. Nínú itàn àṣẹ̀ kejì ni a parí tẹ̀npilì nàà. Àṣẹ̀ kẹ̀ta yàtò, nítorí pé nínú àṣẹ̀ nàà ni a tún mú ipò aláṣẹ̀ orilẹ̀-èdè Júdá padà bọ̀ sípò, a sì fi oláṣẹ̀ fún wọn láti fèsùn kàn án àti láti dá ejọ̀ àwọn ẹ̀ṣẹ̀ ilú àti ẹ̀ṣin. Ìdájọ̀ ni a tún mú padà bọ̀ sípò ní àṣẹ̀ kẹ̀ta. Ní ọ̀dún 2024, idánwò alfa ipilẹ̀ nàà yà àwọn tí ó wà nínú yàrá tó fẹ̀rẹ̀ sọfo lójú-òná àfọ̀wọ̀ idotí ọ̀kúnrin nàà sílẹ̀.

Ìdánwò omega ni ibìkan tí a ti parí tẹ̀npilì, gégé bí a ti sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ ní fifi òkúta iparí sí ipò rẹ̀. Iparí tẹ̀npilì ni ijo aláṣẹ̀gun tí a fi idí rẹ̀ múlẹ̀ nígbà tí a bá yọ̀ èpò kúrò. Iparí tẹ̀npilì nínú àlá Miller ni nígbà tí a ju àwọn iyebíye nàà padà sínú àpótí nílá nàà “láisi irora tí ó hàn gbangba kankan láti ọ̀dọ̀ ọ̀kúnrin nàà tí ó ju wọn sínú rẹ̀.” Lẹ̀yìn tí Miller ti dá ọ̀kúnrin aláimótótó nàà mọ̀ gégé bí ẹnì tí n ju àwọn iyebíye nàà sínú àpótí nílá nàà, ó parí ẹ̀rì rẹ̀ pẹ̀lú ọ̀rọ̀ wọ̀nyí pé, “Mo kígbẹ̀ nítorí ayọ̀ gidì, igbe nàà sì jí mi lójú.”

Ṣàkíyèsí pé igbe nílá Miller tí ó jini lójú ni a fi “ayọ̀” fún ní agbára. Ayọ̀ ni àmì àwọn tí ó wà nínú Joẹ̀lì tí wọn ní “wáinì tuntun,” àti pé “itijú” wà lórí àwọn olumú wáinì yòókù wọ̀nyí tí a ti gé kúrò nínú wáinì tuntun nàà. Igbe Ọ̀ru Àárín tí ó jí Miller lójú n tẹ̀lẹ̀ lẹ̀yìn tí ọ̀kúnrin tí n fẹ̀lẹ̀ erupẹ̀ ju àwọn iyebíye sínú àpótí nílá nàà. Àpótí nílá nàà kún fún àwọn iyebíye tí a ti yà kúrò nínú àjẹ̀kù, tí a sì ti ju sínú àpótí nàà, èyí tí ó jẹ́ tẹ̀npilì ti ẹ̀gbẹ̀rún mẹ̀rinlélógójì ó lé ẹ̀gbẹ̀rún mẹ̀rinlá, àti ihin iṣẹ̀ ti Igbe Ọ̀ru Àárín pẹ̀lú. Tẹ̀npilì nàà ni a parí nínú àṣẹ̀ kejì, tábí ángẹ̀lì kejì, tábí idánwò kejì àti omega. Nínú àlá Miller, a sojú idánwò omega nígbà tí a sí àwọn fẹ̀rẹ̀sẹ̀ ọ̀run.

Mo sì gbọ̀ bí ohùn ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn nílá kan, àti bí ohùn omi púpọ̀, àti bí ohùn àrà alágbára, wọn n wí pé, Halleluyah: nítorí Olúwa Ọ̀lọ̀run Olódùmarè n jọ̀ba. E jẹ́ kí a yọ̀, kí a sì kún fún ayọ̀, kí a sì fi olá fún un: nítorí igbéyàwọ̀ Ọ̀dọ̀-Àgùntàn ti dé, aya rẹ̀ sì ti múra tán. A sì fi àhàfàni fún un pé kí a wò ọ̀ ní aṣọ̀ ọ̀gbọ̀ dárádára, mímọ̀ tí ó sì funfun: nítorí aṣọ̀ ọ̀gbọ̀ dárádára nàà ni ọ̀dodo àwọn èniyàn mímọ̀. Ó sì wí fún mi pé, Kòwé, Ìbùkún ni fún àwọn tí a pè sí àjeyó igbéyàwọ̀ Ọ̀dọ̀-Àgùntàn. Ó sì tún wí fún mi pé, Ìwọ̀nyí ni ọ̀rọ̀ otitọ̀ Ọ̀lọ̀run. Ìfihàn 19:6–9.

Ní ojò kẹ̀rìnlélógún, oṣù Kẹ̀wàá, ọ̀dún 1844, “àwọn ibò wá Kristi m̀erín” ni a mú ẹ̀, àti pé ọ̀kọ̀ọ̀kan nínú àwọn ibò wá m̀erín wònyí ni a ó tún mú ẹ̀ ní ipéye púpọ̀ sí i ní òfin Ojò-Àìkú tí ń bọ̀ láipé. Ó wá gégé bí Ọ̀jísé Májèmú, gégé bí ìmúṣe iwènùmó àti ìmímó àwọn ọ̀mọ̀ Léfi nínú Malaki orí keta. Ó wá láti gba ijọba kan, gégé bí ìmúṣe Daniẹ̀li 7:13. Ó wá láti wẹ̀ tẹ̀npilì mímó nàà mó, gégé bí ìmúṣe Daniẹ̀li 8:14, ó sì tún wá sí ìgbéyàwó nàà. Ìgbéyàwó nàà ń ṣeṣe nígbà tí aya iyàwó ti mú ara rẹ̀ tán.

“Nígbà tí ẹ̀so bá ti yò, lójúkan nàà ni ó fi dọ̀jé wò ó, nítorí ìkòrè ti dé.’ Kristi ń fi ifẹ̀-ọ̀kàn tó kún fún ifẹ̀kúfẹ̀ẹ̀ dúró de ifihàn ara Rẹ̀ nínú ijo Rẹ̀. Nígbà tí a bá ti mú iwà Kristi hàn ní pípé nínú àwọn èniyàn Rẹ̀, nígbà nàà ni Yòò wá láti gba wọn gégé bí tiẹ̀.” Christ’s Object Lessons, 69.

Gégé bí imísí ti so, “a lè kilò fún ayé nìkan” nípa “rí àwọn ọ̀kúnrin àti obìnrin” tí wọn ní èdidi Ọ̀lọ̀run ní àsikò ipèyà òfin Ojò Àìkú.

“Iṣe Ẹ̀mí Mímó ni láti dá ayé lójú nípa ẹ̀ṣe, nípa ọ̀dodo àti nípa idájó. Ayé lè gba ikilò nìkan nípa rírí àwọn tí wọn gba ọ̀tító gbọ̀ tí a so di mímó nípasè ọ̀tító, tí wọn ń hùwà gégé bí ilàna gíga àti mímó, tí wọn sì ń fi hàn ní ọ̀nà gíga, títayo, ilà àlà tó yà àwọn tí wọn pa àwọn òfin Ọ̀lọ̀run mó sọtò kúró lódò àwọn tí wọn ń tẹ̀ wọn mọ̀lẹ̀ lábẹ̀ ẹ̀ṣe wọn. Ìṣodimímó ti Ẹ̀mí ń fi iyàtò tó wà láàárín àwọn tí wọn ní èdidi Ọ̀lọ̀run hàn gbangba, àti àwọn tí wọn ń pa ojò ìsinmi èké mó. Nígbà tí idánwò bá dé, a ó fi hàn ní kedere ohun tí ààmì ẹ̀ranko nàà jẹ̀. Ìṣò Ojò Àìkú ni. Àwọn tí, lẹ̀yìn tí wọn ti gbọ̀ ọ̀tító, sì ń ka ojò yí sí mímó, ń ru àkólé ọ̀kúnrin ẹ̀ṣe nàà, ẹ̀ni tí ó ronú láti yí àkòkò àti òfin padà.” Bible Training School, December 1, 1903.

Nígbà tí iyàwó bá ti mú ara rẹ̀ sílẹ̀ tán, ìkòrè nàà dé. Ìkòrè nàà bèrè pèlú ikójo àkóso ẹ̀so alikama tí a gbé sókè gégé bí ẹ̀bọ̀ ifigbèrú àmì ihámò. Àkòkò ni àkóso ẹ̀so nàà, tí í ẹ̀ ẹ̀gbèrún lónà ọ̀gọ̀rún-ún méjìlélógójì nínú iwé Ifihàn, ni a kó jo, lẹ̀yìn nàà ni agbo m̀íràn, tí wọn jẹ̀ ọ̀pọ̀ èniyàn ńlá nàà. Àmì ihámò nàà ni ọ̀mọ̀-ogun alágbára rẹ̀, ọ̀mọ̀-ogun alágbára rẹ̀ sì wọ̀ aṣọ̀ ọ̀gbò funfun dárádára. Nígbà ìgbéyàwó nàà, tẹ̀npilì àwọn ẹ̀gbèrún lónà ọ̀gọ̀rún-ún méjìlélógójì nàà ti parí ẹ̀jẹ̀ idájó òfin Ojò Àìkú, tẹ̀npilì nàà kì í sí í ẹ̀ ẹ̀ pòsí ńlá Miller nìkan, sùgbọ̀n ó jẹ̀ ijo iṣẹ̀gun tí ó ní gbogbo àwọn ẹ̀bùn, pèlú ẹ̀mí àṣọ̀tẹ̀lẹ̀.

Mo sì ṣubú ní ẹ̀ṣe rẹ̀ láti jòsin fún un. Sùgbọ̀n ó wí fún mi pé, Wò ó, má ẹ̀ be: ẹ̀légbẹ̀-òjísé rẹ̀ ni ẹ̀mì, àti ti àwọn arákúnrin rẹ̀ tí wọn ní ẹ̀rì Jèsù: jòsin fún Ọ̀lọ̀run: nítorí ẹ̀rì Jèsù ni ẹ̀mì iṣọ̀tẹ̀lẹ̀. Ifihàn 19:10.

Ẹ̀gbèrún m̀erindínlógójì [144,000] nàà ni àwọn tí ó ní ẹ̀rì Jèsù, a sì fi ẹ̀rì Jèsù hàn “làini lóri làini” nínú Bíbélì àti nínú Ẹ̀mí Àṣọ̀tẹ̀lẹ̀. Nígbà tí iṣípò Laodíkèà ti ẹ̀gbèrún m̀erindínlógójì [144,000] bá yí padà sí iṣípò Filadélfia ti ẹ̀gbèrún m̀erindínlógójì [144,000], gbogbo wọn yòò máa lo ọ̀nà “làini lóri làini” láti gbé ẹ̀rì wọn kalẹ̀. Ẹ̀rì nàà jẹ̀ àkópò ẹ̀jẹ̀ Ọ̀lọ̀run àti ẹ̀rì èniyàn.

Wọn sì ẹ̀ṣe rẹ̀ nípa ẹ̀jẹ̀ Ọ̀dó-Àgùntàn nàà, àti nípa ọ̀rọ̀ ẹ̀rì wọn; wọn kò sì fẹ̀ ẹ̀mì wọn tí tí dé ikú. Ifihàn 12:11.

Ẹ̀rì èniyàn tí a darapò mó ẹ̀jẹ̀ Ìwà-Ọ̀lọ̀run ni ẹ̀rì Mose àti Ọ̀dó-Àgùntàn. Mose jẹ̀ èniyàn, alpha sí ẹ̀jẹ̀ ìwà-Ọ̀lọ̀run Ọ̀dó-Àgùntàn omega. A tún mú gbogbo àwọn ẹ̀bùn padà ní kété tí iyàwó bá ti mú ara

rẹ tán, àti gégé bí ogun alágbára tí a fi aṣo ọgbò funfun wò, ó gba ipò rẹ gégé bí àmi àsíá ogun Olúwa tí n tẹ síwájú. Ìrin ogun náà bèrè nígbà tí a bá ti mú iyawó náà tán tí a sì fi aṣo funfun wò ó, èyí sì ni ìgbà tí a sí àwọn fẹrèsé ọrun sílẹ̀, gégé bí wọn ti rí nínú àlà Miller.

Mo sì rí ọrun sí, sì kiyèsí i, ẹṣin funfun kan; ẹni tí ó sì jókòó lórí rẹ ni a n pè ní Olòótító àti Olódótó, ó sì n ẹ̀ idájó, ó sì n jagun nínú òdodo. Ojú rẹ dàbí ọwọ iná, lórí rẹ̀ sì ni adé púpọ̀; ó sì ní orúkọ kan tí a kọ, tí kò sí ẹni tí ó mò ọ̀n bí kò ẹ̀ ọ̀un tikára rẹ̀. A sì fi aṣo tí a fi sínú ẹ̀jẹ̀ wò ó: a sì n pè orúkọ rẹ̀ ní Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run. Àwọn ọ̀mọ-ogun tí n bẹ̀ ní ọ̀run sì n tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn lórí ẹ̀ṣin funfun, wọn fi aṣo ọgbò funfun tí ó mò wò. Idà mímu kan sì n jáde láti ẹnu rẹ̀, kí ó lè fi í lu àwọn orílẹ̀-èdè: yóò sì fi ọ̀pá irin ẹ̀ àkóso wọn: ó sì n tẹ̀ ibi ifúnmi ọ̀tí wáinì ibínú gbígbóná àti irunú Ọ̀lọ̀run Olódùmarè. Ó sì ní orúkọ kan tí a kọ sára aṣo rẹ̀ àti lórí itan rẹ̀ pé, OBA ÀWỌN OBA, ATI OLUWA ÀWỌN OLUWA. Ìfihàn 19:11–16.

Nígbà tí ọ̀kúnrin tí ó ní búrusi erupè bá wọ inú yàrá òfifó náà tí ó sì sí àwọn fẹrèsé, ó kó àwọn iyebíye náà jọ, ó sì da wọn sínú àpótí omega nílá náà. James White yóò dá àwọn iyebíye wònyí mò gégé bí àwọn èniyàn Ọ̀lọ̀run, ẹ̀ṣẹ̀bón William Miller yóò sọ fún ọ̀ pé àwọn àmi ní itumọ̀ ju ọ̀kan lọ, àti pé àwọn iyebíye náà kí í ẹ̀ àwọn òtító ipilẹ̀ tí a tú ká nìkan, ẹ̀ṣẹ̀bón pẹ̀lú àwọn iyebíye tí a tú ká tí wọn wà lórí adé tí a gbé sókè, tí ó n sojú ijoba ọ̀go Kristi.

OLUWA Ọ̀lọ̀run wọn yóò sì gbà wọn là ní ọ̀jọ náà gégé bí agbo ẹran àwọn èniyàn rẹ̀; nítorí wọn yóò dàbí àwọn òkúta adé, tí a gbé sókè gégé bí àami lórí ilẹ̀ rẹ̀. Sekariah 9:16.

Omega àti idánwò keji lẹ̀yìn idánwò alpha ipilẹ̀ ti Róòmù tó fi iran náà múlẹ̀, ni idánwò omega òkúta àkòrí. Ọ̀un ni iparí idánwò tẹ̀npilẹ̀, èyí tí ó sàájú idánwò litmus kẹta ti idájó. Idánwò náà n wẹ̀ àwọn ẹ̀ka méji àwọn olùjosin kúrò lódò ara wọn, nípa yíyà àwọn ọ̀lọ̀gbón àti àwọn òmùgò sòtò gégé bí òróró náà rí, èyí tí í ẹ̀ ihìn-iṣẹ̀ náà, tàbí gégé bí Sister White ti sọ ọ̀ di mímu nínú àlàyé rẹ̀ nípa sínágògù ní Kapernaum—“ọ̀rọ̀ òtító.”

Kapernaumu ni ibi tí, nínú Johanu 6:66, Jésù padánù iye àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn tí ó pò jù lọ ní ìgbà kan náà, àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn wònyẹn kò sì tún padà wá lááláé. Gégé bí idánwò ọ̀mọ-ẹ̀yìn tí ó tóbi jù lọ ní àkókò Kristi, Kapernaumu jẹ̀ àmi isàpẹ̀rẹ̀ idánwò omega ti ọ̀mọ-ẹ̀yìn ní àkókò Kristi, èyí tí yóò sì, ní ipadàrẹ̀, jẹ̀ apẹ̀rẹ̀ idánwò omega ti ọ̀mọ-ẹ̀yìn nínú ilàna idánwò ìgbésẹ̀ mẹta tí ó bèrẹ̀ ní ọ̀dún 2023. Ní Kapernaumu, Àkàrà Láti Ọ̀run ni a fi sojú idánwò náà, ó sì fi ikùnà àwọn Júù hàn nínú àyíká àilèmọ̀ wọn láti lóye àsọtẹ̀lẹ̀, nítorí àifẹ̀ wọn láti gba pé, nígbà tí Jésù sọ̀rọ̀ nípa àwọn ohun àdánidá, ó yẹ̀ kí a lóye wọn nínú imúlò ti ẹ̀mí.

A ó tẹ̀síwájú pẹ̀lú àwọn nìkan wònyí nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.

“Ọ̀rọ̀ Kristi nínú sínágògù nípa àkàrà iyè ni ó di ibi yíyí pàtàkì nínú itàn Júdasì. Ó gbọ̀ ọ̀rọ̀ náà pé, ‘Bí ẹ̀yìn kò bá jẹ̀ ẹran ara Ọ̀mọ̀ èniyàn, tí ẹ̀yìn kò sì bá mu ẹ̀jẹ̀ Rẹ̀, ẹ̀yìn kò ní iyè nínú ara yín.’ John 6:53. Ó rí i pé Kristi n pèsè ire ti ẹ̀mí dípò ire ayé. Ó ka ara rẹ̀ sí ẹ̀ni tó ní iran jíjìn, ó sì rò pé ọ̀un lè rí i pé Jésù kí yóò ní olá kankan, àti pé Ọ̀un kí yóò lè fi ipò gíga kankan fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Rẹ̀. Ó pinnu láti má ẹ̀ so ara rẹ̀ mò Kristi tímótímó tó bèẹ̀ gégé bí kò ti ní lè yà kúrò. Yóò máa sọ̀ra. Ó sì sọ̀ra gan-an.”

“Láti igbà náà lọ, ó bèrè sí í sọ àwọn iyèméjì jáde tí ó dá àwọn ọmọ-ẹyìn lójú rú. ...” The Desire of Ages, 719.

Ìdánwò Àkọkọ

“Ìwò tí Jèsù fi wo Júdàsì onímọ̀tara-ẹni-nikan náà dá a lójú pé Olúwa ti sàwárí àgàbàgebè rẹ, tí ó sì ti ka iwà isàlẹ̀ àti ẹyà àbùkù rẹ. Ẹyí jẹ́ ibáwí tó taara jùlọ̀ tí Júdàsì ti gba rí tẹ̀lẹ̀. Ó bínú nítórí rẹ, bèẹ̀ ni a sì sí ilẹ̀kùn kan sílẹ̀ nípasẹ̀ ẹyí tí Sátàní fi wọ̀lé láti sàkóso àwọn irònú rẹ. Dípò kí ó ronúpiwàdà, ó gbèrò ètùtù. Nígbà tí imọ̀ ẹ̀sẹ̀ rẹ ta á lókàn, tí a sì mú un bínú títí dé aṣiwèrè nítórí pé ẹbi rẹ ti di mímọ̀, ó dide kúrò lórí tábili, ó sì lọ sí ààfin àlùfáà àgbà, níbi tí ó ti bá igbimọ̀ náà péjọ. Ẹmí Sátàní ti wọ inú rẹ, ó sì hùwà bí ẹni tí ó ti pàdánù imọ̀lára ogbón. Ẹsan tí wọn se ilé rí fún un nítórí fifi Olúwa rẹ hàn ni ogbón eyọ̀ fádákà; àti fún owó tí ó kere jù iye àpótí òróró olóòòrùn náà lọ ni ó fi ta Olùgbàlà.”

“Nínú ẹmí àti nínú iṣe, ọ̀pọ̀ èniyàn jọ Júdàsì. Níwọn bí a bá dakẹ̀ ní ti àbàwọn-àrùn tí ó wà nínú iwà wọn, a kí í rí ọ̀tá gbangba kankan; sùgbón nígbà tí a bá bá wọn wí, ìkorò kún ọkàn wọn.” Youth Instructor, July 12, 1900.

Ìdánwò Keji

“Sáájú Ìrẹkojá, Júdàsì ti pàdẹ̀ lẹ̀ẹ̀kejì pẹ̀lú àwọn àlùfáà àti àwọn akòwé, ó sì ti fi àdéhùn náà múlẹ̀ láti fi Jèsù lé wọn lówó.... Ní báyií Júdàsì bínú sí iṣe Kristi nínú fifọ̀ ẹ̀sẹ̀ àwọn ọmọ-ẹyìn Rẹ. Ó ronú pé bí Jèsù bá lè rẹ ara Rẹ sílẹ̀ tó bèẹ̀, kò lè jẹ́ ọba Ísírẹ̀lì. Gbogbo irètí olá ayé nínú ijọba ayé kan ti bàjẹ. Júdàsì ní itẹ̀lórùn pé kò sí èrè kankan láti rí nípa títẹ̀lẹ̀ Kristi. Lẹyìn tí ó ti rí I, gégé bí ó ti rò, tí ó rẹ ara Rẹ sílẹ̀, a fi ètẹ̀ rẹ múlẹ̀ láti sé Ẹ, àti láti jẹwọ̀ pé a ti tàn án je. Ẹmí ẹ̀sù kan ti gba àkóso rẹ, ó sì pinnu láti parí iṣẹ̀ tí ó ti gba láti se nípa fifi Olúwa rẹ hàn.” The Desire of Ages, 645.

Ìpinnu Ikeyin

“Nínú iyàlẹ̀nu àti idàrúdapọ̀ nítórí fifi ètẹ̀ rẹ hàn, Júdàsì dide ní kíákíá láti jáde kúrò nínú yàrà náà. ‘Nígbà náà ni Jèsù wí fún un pé, Ohun tí iwọ̀ n se, se é ní kíákíá.... Nígbà náà, lẹyìn tí ó ti gba àkùkọ̀ búrẹ̀dì náà, ó jáde lọ lójúkan; òru sì ti sù.’ Òru ni ó jẹ́ fún ọ̀dàlẹ̀ náà bí ó ti yípadà kúrò lódò Kristi sínú òkùnkùn òde.”

“Títí di igbésẹ̀ yí fi wáyé, Júdàsì kò tii kojá agbára irònúpiwàdà. Sùgbón nígbà tí ó kúrò níwájú Olúwa rẹ̀ àti àwọn ọmọ-ẹyìn ẹ̀lẹgbẹ̀ rẹ, ipinnu ikeyin ti se tán. Ó ti kojá ààlà ipin náà.

“Ìfaradà Jesu tó ti pé ní fifi sùúrù bá ẹmí tí a dánwò yí ló jẹ́ ohun iyanu. Kò sí ohun kankan tí a lè se láti gba Júdàsì là tí a kò se. Lẹyìn tí ó ti bá a se májẹmú lẹ̀ẹ̀mejì láti fi Olúwa rẹ hàn, Jesu sì fún un ní àhàfàni fún irònúpiwàdà. Nípa kíkà ètẹ̀ ikòkò inú ọkàn afipani náà, Kristi fi ẹ̀rì ikeyin tí ó dájú fún Júdàsì nípa ijẹ́ Ọlórùn rẹ hàn. Ẹyí ni ipé ikeyin sí irònúpiwàdà fún ọmọ-ẹyìn èké náà. Kò sí èbẹ̀ kankan tí ọkàn Kristi, tí í se ti Ọlórùn àti ti èniyàn, lè se tí a dá sílẹ̀. Àwọn igbì áánú, tí igbéraga aláìgbóràn ti ta padà, padà wá pẹ̀lú isàn omi tí ó lágbára jù lọ ti ifẹ̀ tí n segun. Sùgbón bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé iṣipayá ẹbi rẹ mú un yà á lẹnu, tí ó sì dá a láàmú, Júdàsì túbò di aláilẹyìn nínú ipinnu rẹ. Láti inú oúnjẹ̀ alámi sacramenti náà ni ó ti jáde lọ láti parí iṣẹ̀ ifihàn náà.”

“Nígbà tí Kristi n kede egbe sí orí Júdásì, Ó tún ní ète àánú kan sí àwọn ọmọ-ẹyìn Rẹ. Nípa bẹ̀ Ó fi ẹrì tí ó ga jùlọ fún wọn hàn nípa jíjẹ Mèsáyà. Ó ní pé, ‘Èmi n sọ fún yín kí ó tó şelẹ̀, kí, nígbà tí ó bá şelẹ̀, ẹ̀ lẹ̀ gbàgbọ̀ pé ÈMI NI.’ Bí Jèsù bá ti dákẹ̀, ní irí bí ẹni pé Kò mọ ohun tí yóò dé bá A, àwọn ọmọ-ẹyìn náà ì bá rò pé Olùkó wọn kò ní imò tẹ̀lẹ̀ ti ọrun, àti pé a ti mú Un lójijì, a sì ti fi Un lé ọwọ̀ ogunlógò apàniyàn náà. Ọdún kan şáájú ẹyí, Jèsù ti sọ fún àwọn ọmọ-ẹyìn náà pé Ọun ti yan méjilà, àti pé ọkan nínú wọn jẹ ẹ̀şù. Ní báyi, ọ̀rọ̀ Rẹ̀ sí Júdásì, tí n fi hàn pé a mọ iwà itanràn rẹ̀ ní kíkún fún Olúwa rẹ̀, yóò mú igbàgbọ̀ àwọn olùtẹ̀lẹ̀ Kristi tòótó lágbara ní àkókò itẹ̀nilójú Rẹ̀. Nígbà náà sì tí Júdásì bá ti dé ọ̀pin ẹ̀lẹ̀rùjẹ̀ rẹ̀, wọn yóò rántí egbe tí Jèsù ti kede sí orí olùtan náà.” The Desire of Ages, 653–655.